

ZÁVĚRY RADY

ze dne 24. května 2005,

o nových ukazatelích v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

(2005/C 141/04)

RADA

s ohledem na:

1. nový strategický cíl, který pro Evropskou unii stanovilo zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000 a který potvrdilo zasedání Evropské rady ve Stockholmu ve dnech 23. a 24. března 2001, a to cíl stát se „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě schopnou udržitelného hospodářského růstu s větším počtem pracovních míst, s lepšími pracovními místy a větší sociální soudržností“;
2. závěry zasedání Evropské rady na jaře 2005, v nichž se zdůrazňuje, že „lidský kapitál je nejdůležitější přednost Evropy“⁽¹⁾;
3. prohlášení zasedání Evropské rady v Lisabonu, že je třeba evropské systémy vzdělávání a odborné přípravy přizpůsobovat požadavkům znalostní společnosti i potřebě vyšší úrovně zaměstnanosti a kvality zaměstnání. S tím souvisí mandát udělený zasedáním Evropské rady v Lisabonu Radě pro vzdělávání, aby „provedla celkovou reflexi ohledně konkrétních budoucích cílů vzdělávacích systémů se zaměřením na společné zájmy a priority při respektování národní rozmanitosti s cílem přispět k lucemburskému a cardiffskému procesu“⁽²⁾;
4. závěry zasedání Evropské rady v Barceloně ve dnech 15. a 16. března 2002⁽³⁾, které potvrdily pracovní program⁽⁴⁾ včetně seznamu ukazatelů, jež se mají používat při posuzování pokroku při provádění třinácti konkrétních cílů pomocí otevřené metody koordinace, s cílem zajistit, aby se evropské systémy vzdělávání a odborné přípravy staly „do roku 2010 známkou světové kvality“, a které požadovaly stanovení ukazatele jazykových schopností;
5. opětovné potvrzení stěžejní úlohy ukazatelů a pěti referenčních úrovní při stanovování pokynů a při posuzování pokroku v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pro dosažení lisabonských cílů⁽⁵⁾;

6. Společnou průběžnou zprávu z února 2004,⁽⁶⁾ která zdůraznila potřebu zlepšování kvality a srovnatelnosti stávajících ukazatelů, především v oblasti celoživotního učení, a její požadavek, aby stálá skupina pro ukazatele a kritéria a veškeré stávající pracovní skupiny do konce roku 2004 navrhly omezený seznam nových ukazatelů, jež je třeba vypracovat;

7. první reakci Komise na tuto žádost, nastiňující možné krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé strategie v devíti oblastech ukazatelů⁽⁷⁾;

ZNOVU POTVRZUJE, že

8. pravidelné sledování vykonané práce a pokroku za použití ukazatelů a kritérií je podstatnou součástí lisabonského procesu, jež umožňuje rozpoznání silných a slabých stránek za účelem poskytování strategického vedení a řízení krátkodobých i dlouhodobých opatření strategie „Vzdělávání a odborná příprava 2010“;

UZNÁVÁ, že

9. je žádoucí vytvořit soudržný rámec ukazatelů a kritérií ke sledování vykonané práce a pokroku v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;

10. vytvoření nezbytných údajů ke stanovení nových ukazatelů může být dlouhodobou záležitostí a v některých případech může trvat 5 až 10 let;

11. posílené spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by bylo možno využít pro zavedení soudržného rámce ukazatelů opírajícího se o vhodné zdroje údajů, který může přesahovat horizont roku 2010 stanovený v Lisabonu;

12. vytvoření „výzkumné jednotky pro celoživotní učení“ ve Společném výzkumném středisku v Ispře může významně zvýšit výzkumnou kapacitu Komise, pokud jde o vytváření nových ukazatelů;

⁽¹⁾ Dok. 7619/05, odstavec 34.

⁽²⁾ Dok. SN 100/1/00 REV 1, odstavec 27.

⁽³⁾ SN 100/1/02 REV 1.

⁽⁴⁾ „Podrobný pracovní program týkající se kroků navazujících na zprávu o konkrétních cílech systémů vzdělávání a odborné přípravy“ schválený Radou pro vzdělávání dne 14. února 2002.

⁽⁵⁾ Závěry Rady o kritériích přijaté dne 5. května 2003.

⁽⁶⁾ „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ – Úspěch lisabonské strategie závisí na naléhavých reformách přijatých společně Radou a Komisí dne 26. února 2004.

⁽⁷⁾ Pracovní kniha zaměstnanců Komise „Nové ukazatele v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“ (SEK(2004), 1524).

ZDŮRAŽŇUJE, že

13. by se mělo plně využít stávajících údajů a ukazatelů a že by se současně mělo vynaložit další úsilí ke zlepšování jejich srovnatelnosti, závažnosti a aktuálnosti;
14. při vytváření nových ukazatelů se plně respektuje odpovědnost členských států za organizaci jejich vzdělávacích systémů a příslušné organizaci a institucím by se nemělo ukládat nepřiměřené administrativní či finanční zatížení, ani by to nemělo nevyhnutelně vést k většímu počtu ukazatelů používaných ke sledování pokroku;
15. je třeba nadále posilovat spolupráci s jinými mezinárodními organizacemi působícími v této oblasti (např. OECD, UNESCO, IEA), zvláště za účelem zlepšení mezinárodní soudržnosti údajů.

VYZÝVÁ Komisi, aby,

16. pokud jde o oblasti ukazatelů, v nichž již existuje sběr údajů nebo se v nich plánují studie na úrovni EU, dále vypracovávala a předkládala Radě strategie v oblastech ukazatelů jako např. efektivnost investic, informační a komunikační technologie, mobilita, vzdělávání dospělých, učitelé a instruktoři, odborné vzdělávání a odborná příprava, sociální začlenění a občanská angažovanost.
17. pokud jde o oblasti ukazatelů, kde žádné srovnatelné údaje neexistují, Radě předložila podrobné návrhy studií za účelem vytvoření nových ukazatelů v těchto oblastech:
 - osvojování schopnosti učit se;
 - jazykové znalosti;a v kterékoli jiné oblasti, kde by nové studie mohly ukázat jako důležité;
18. pokud jde o oblasti ukazatelů, pro něž mezinárodní organizace (např. OECD, UNESCO, IEA) plánují nové studie, spolupracovala s těmito mezinárodními organizacemi s cílem uspokojit potřebu informací, kterou má EU například v oblasti informačních a komunikačních technologií, kvalifikace dospělých a odborného růstu učitelů, kde již

jiné mezinárodní organizace projednávají možnost provedení studií;

19. při vypracovávání takových strategií a nových nástrojů pro shromažďování informací a při spolupráci s mezinárodními organizacemi:
 - v případě potřeby analyzovala jejich politickou důležitost i s ohledem na vztah mezi rozvojem lidského kapitálu a integrovanými politikami vzdělávání a zaměstnanosti;
 - předložila podrobný technický popis těchto navrhovaných nových studií;
 - přiložila časový harmonogram nezbytné vývojové práce;
 - přiložila odhad nákladů, které dotyčným členským státům a Komisi pravděpodobně vzniknou, jakož i infrastruktury, kterou budou potřebovat pro takovou vývojovou práci a následný sběr údajů;
 - v souladu s časovým harmonogramem blíže určila vhodné řídicí struktury umožňující členským státům zapojit se do metodické a vývojové práce a činit nezbytná rozhodnutí, což dovolí vytváření příslušných a kvalitních údajů.
20. za účelem poskytnutí zpětné zprávy Radě, kterou je třeba podat nejpozději do konce roku 2006, aby:
 - zmapovala iniciativy přijaté v jiných sledovaných oblastech, včetně dopadu informačních a komunikačních technologií na výuku a učení, dopadu mobility na trh práce a na sociální zázemí vysokoškolských studentů;
 - posoudila pokrok dosažený na cestě k vytvoření soudržného rámce ukazatelů a kritérií ke sledování lisabonských cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy včetně opětovného zvážení vhodnosti stávajících ukazatelů používaných v procesu sledování dosaženého pokroku.